

Sygn. akt I C 595/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 stycznia 2020r.

Sąd Rejonowy w Piszcu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Anna Gajewska

Protokolant: sekretarz sądowy Agnieszka Zuzga

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 grudnia 2019r.

sprawy z powództwa Skarbu Państwa – Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – Nadleśnictwo D. w D.
przeciwko (...) S.A. z siedzibą w L.

o zapłatę

o r z e k a

I. Oddala wszystkie powództwa w całości.

II. Zasądza od powoda Skarbu Państwa – Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – Nadleśnictwo D. w D. na rzecz pozwanego (...) S.A. z siedzibą w L. w sprawie o wartości przedmiotu sporu 9.621,04 zł kwotę 1817 zł (jeden tysiąc siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

III. Zasądza od powoda Skarbu Państwa – Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – Nadleśnictwo D. w D. na rzecz pozwanego (...) S.A. z siedzibą w L. w sprawie o wartości przedmiotu sporu 10.256,16 zł kwotę 3617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

IV. Zasądza od powoda Skarbu Państwa – Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – Nadleśnictwo D. w D. na rzecz pozwanego (...) S.A. z siedzibą w L. w sprawie o wartości przedmiotu sporu 8.487,20 zł kwotę 1817 zł (jeden tysiąc siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 595/19

UZASADNIENIE

Skarb Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe – Nadleśnictwo D. w D. wytoczył powództwa przeciwko (...) Spółce Akcyjnej o zapłatę kwot 9 621,04 złotych, 8 487,20 złotych oraz 10 256,16 złotych.

W uzasadnieniu podał, że Nadleśnictwo wykonywało na podstawie ustawy o lasach zarząd ustawowy nad stanowiącymi własność Skarbu Państwa nieruchomościami:

1. położonej w miejscowości K. gm. P., dla której Sąd Rejonowy w Piszcu IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...), w skład której wchodzi działka oznaczona nr geod. (...) położona w obrębie geod. K., gmina P. o całkowitej powierzchni 10,4400 ha sklasyfikowana jako lasy (Ls),

2. położonej w miejscowości S. gm. P., dla której Sąd Rejonowy w Piszku IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...), w skład której wchodzi działka oznaczona nr geod. (...) położona w obrębie geod. S., gmina P. o całkowitej powierzchni 13,8521 ha, sklasyfikowana jako lasy (Ls) 13,2921 ha, łąki trwałe ((...)) 0,5600ha,

3. położonej w miejscowości R. gm. P., dla której Sąd Rejonowy w Piszku IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...), w skład której wchodzi:

1) działka oznaczona nr geod. (...) położona w obrębie geod. R., gmina P. o całkowitej powierzchni 36,0969 ha sklasyfikowana jako lasy (Ls) 31,2400 ha, grunty zadrzewione i zakrzewione (L.) 0,791 ha, łąki trwałe (ŁV) 0,3643 ha, łąki trwałe ((...)) 1,4527 ha, grunty orne ((...)) 2,2489 ha.

2) działka oznaczona nr geod. (...) położona w obrębie geod. R., gmina P. o całkowitej powierzchni 12,8160 ha sklasyfikowana jako lasy (Ls) 3,4860 ha, łąki trwałe (ŁV) 1,4300 ha, nieużytki (N) 7,9000 ha.

4. położonej w miejscowości P. gm. P., dla której Sąd Rejonowy w Piszku IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...), w skład której wchodzi:

1) działka oznaczona nr geod. (...) położona w obrębie geodezyjnym P., gmina P. o całkowitej powierzchni 42,3932 ha sklasyfikowana jako lasy (Ls) 20,4730 ha, grunty zadrzewione i zakrzewione (L.) 1,8270 ha, nieużytki (N) 20,0932 ha,

2) działka oznaczona nr geod.(...) położona w obrębie geod. P., gmina P. o całkowitej powierzchni 0,3405 ha sklasyfikowane jako grunty orne (RV).

W obrębie działek, w latach 2014, 2015, 2017 posadowione były urządzenia infrastruktury elektroenergetycznej stanowiące własność pozwanej – (...) S.A. tj. napowietrzne linie elektroenergetyczne oraz konstrukcje wsporcze tych linii (tzw. słupy elektroenergetyczne). Powierzchnia pasów technicznych wyznaczonych dla tych urządzeń wynosiła (dla gruntów w granicach poszczególnych działek):

1. Dla działki oznaczonej nr geod. (...), obręb K.: 2 560,00 m²;

2. Dla działki oznaczonej nr geod. (...), obręb S. (...) 072,00 m²;

3. Dla działki oznaczonej nr geod.(...), obręb R. 771,00 m²;

4. Dla działki oznaczonej nr geod. (...), obręb R. 141,00 m², 66,00 m² oraz 195 m²;

5. Dla działki oznaczonej nr geod. (...), obręb P.: 3 192,00 m²;

6. Dla działki oznaczonej nr geod. (...), obręb P.: 208,00 m².

Łącznie 9 205,00 m² z czego opodatkowaniu podlega 8 802,00 m².

Z uwagi na konieczność przeprowadzenia przez te grunty linii elektroenergetycznych niezbędnym było ustanowienie na nich służebności przesyłu na rzecz pozwanej. Do zawarcia umowy właściwy był Nadleśniczy Nadleśnictwa D.. W związku z tym w dniu 18 grudnia 2013 roku została zawarta w formie aktu notarialnego umowa ustanowienia służebności przesyłu – Rep A. Nr (...). Umowa ta została zawarta przez Skarb Państwa – Nadleśnictwo D. z pozwaną – (...) Spółka Akcyjna. Na podstawie wskazanej umowy pozwana nabyła odpłatnie prawo służebności przesyłu polegające na utrzymywaniu na wyżej wymienionych nieruchomościach urządzeń instalacji elektroenergetycznych wraz z urządzeniami i infrastrukturą teleinformatyczną związaną z funkcjonowaniem sieci.

Strony uzgodniły zasady współpracy podczas postępowania podatkowego, wszczętego w przedmiocie określenia wysokości podatku od gruntu, na którym posadowiono urządzenia przesyłowe pozwanej. W przypadku, gdy właściwy

organ podatkowy wydałby decyzję administracyjną, od której przysługują zwyczajne środki odwoławcze, a której skutkiem byłoby zwiększenie ponoszonego ciężaru podatkowego, powód ma obowiązek poinformowania pozwanej o tym fakcie niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od daty jej doręczenia oraz przekazać kopię decyzji zmieniającej wysokość podatku od nieruchomości wraz z niezbędnymi informacjami i dokumentami mogącymi stanowić środek dowodowy w postępowaniu podatkowym. W terminie kolejnych 4 dni pozwana może przekazać powodowi swoje stanowisko co do wniesienia środka odwoławczego od podatku od nieruchomości. Stanowisko pozwanej jest wiążące dla powoda, w tym znaczeniu, że ma obowiązek wniesienia odwołania od decyzji podatkowej jeśli pozwana o to zawnioskuje. Koszty postępowania odwoławczego, o ile nie doprowadziło do uchylecia decyzji bądź jej zmiany, w całości lub w części ponosi pozwana.

Burmistrz P. 21 listopada 2018 roku wydał decyzje w sprawie określenia dla powoda wysokości zobowiązania w podatku od nieruchomości za lata 2014, 2015 oraz 2017, która podnosiła wysokość należnego podatku, a w związku z tym również wysokość ponoszonych kosztów przez pozwaną.

Powód wykonując swoje zobowiązania umowne przesłał pozwanej treść wydanych decyzji, a następnie pozwana przekazała powodowi stanowisko z dnia 28 listopada 2018 roku w przedmiocie wydanego rozstrzygnięcia, z którego wynikało, iż pozwana oczekuje zaskarżenia tych decyzji w drodze odwołania. Powód stosownie odwołał z dnia 5 grudnia 2018 roku złożył do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w O. w dniu 6 grudnia 2018 roku zawierające stanowisko pozwanej. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w O. w dniu 17 stycznia 2019 roku wydało decyzję nr SKO(...), którą utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję organu I instancji. Decyzja ta jest ostateczna, ponieważ nie przysługuje od niej odwołanie.

Powód ustalił w Urzędzie Miejskim w P. zaległość podatkową wraz z odsetkami za lata 2014, 2015, 2017 odpowiednio 7 850,00 złotych, 7 360 złotych, 6 902 złotych. Zobowiązanie spłacił 29 stycznia 2019 roku i tego też dnia skorygował faktury nr (...), zwiększając wynagrodzenie stosownie do decyzji Burmistrza P. i doliczając do nich podatek VAT wg stawki 23%.

O wydanym rozstrzygnięciu powód zawiadomił pozwaną w dniu 29 stycznia 2019 roku przesyłając jej poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię wydanej przez SKO decyzji, wycień uzupełniających wynagrodzenie za lata 2014-2018 oraz fakturę nr (...) z 29 stycznia 2019 roku.

Pozwana nie wypełniła swojego zobowiązania. Oświadczyła, że nie zapłaci wynagrodzenia skalkulowanego na podstawie wymienionej decyzji dopóki nie zostaną złożone na nie skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego i nie zapadnie orzeczenie ich dotyczące. Nie zgodził się z tym powód, żądając wynagrodzenia zgodnie z umową i w terminie wskazanym w fakturze. Wskazał, że zgodnie z umową wnoszenie skarg do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na wydane decyzje podatkowe nie jest obowiązkiem powoda. Pozwana odmówiła też zwrotu powodowi kosztów postępowania przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym. Powód wzywał pozwaną do zapłaty długu lecz pozwana nie spełniła swojego świadczenia.

Sąd Rejonowy w Pieszce postanowieniem z dnia 17 października 2019 roku w sprawie I C 596/19, a następnie postanowieniem z dnia 11 grudnia 2019 roku w sprawie I C 653/19 upr połączył w/w sprawy do wspólnego rozpoznania ze sprawą I C 595/19, ponieważ są one ze sobą w związku oraz postanowił prowadzić je dalej pod wspólną sygnaturą akt I C 595/19.

Dnia 12 września 2019 roku oraz 30 września 2019 roku oraz Sąd Rejonowy w Pieszce wydał nakazy zapłaty, od których strona powodowa wniosła sprzeciw w terminie.

Pozwana (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w L. wniosła o oddalenie powództwa w całości.

Wskazała, że w dniu 14 listopada 2012 roku pozwana zawarła porozumienie z reprezentującą Skarb Państwa Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w B.. Na mocy tegoż porozumienia wypracowano, uzgodniono i przyjęto do stosowania wzór "umowy o ustanowienie służebności przesyłu i rozliczanie za korzystanie z gruntu".

Przedmiotowy wzór znalazł swoje odzwierciedlenie również w treści zawartej przez strony umowy, na mocy której Skarb Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe – Nadleśnictwo D. w D. ustanowiło na rzecz (...) S.A. służebność przesyłu w formie aktu notarialnego z dnia 18 grudnia 2013 r. Rep. A Nr (...), zaś (...) S.A. zobowiązała się do regulowania należności z tytułu wynagrodzenia za ustanowioną służebność na zasadach określonych w niniejszej umowie.

W ocenie pozwanej, strony w niebudzący wątpliwości sposób uzgodniły tryb postępowania na wypadek wydania przez właściwy organ podatkowy decyzji administracyjnej, której skutkiem będzie zwiększenie ponoszonego ciężaru podatkowego, a także konsekwencji niewywiązania się przez powódkę z wytycznych kierowanych przez pozwaną w przedmiocie zasadności wnoszenia środków odwoławczych od wspomnianej decyzji, w tym o charakterze sądowno-administracyjnym. Powódka nie wyczerpała ścieżki odwoławczej, do której zobowiązała się na mocy zawartej umowy, czym naruszyła nie tylko przyjęte przez strony ustalenia z Porozumienia, ale również zobowiązania kontraktowe. W konsekwencji na pozwanej nie ciąży obowiązek zapłaty należności, których domaga się powódka.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 14 listopada 2012 roku w L. zostało zawarte porozumienie pomiędzy (...) Spółka Akcyjna, a (między innymi) Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w B., w którym to strony uzgodniły, iż przyjmują do stosowania wzór „Umowy o ustanowienie służebności przesyłu i rozliczenie za korzystanie z gruntu”. Wzór umowy stanowiącej załącznik wskazanego porozumienia jest jedynym stosowanym wzorem między (...) S.A., a Nadleśnictwami. W przypadku, gdy Nadleśnictwo odmawiało zawarcia umowy zgodnie z wymienionym wzorem (...) S.A. zwracała się do Sądu o ustanowienie służebności przesyłu.

(dowód: potwierdzone za zgodność z oryginałem porozumienie wraz z załącznikami k. 124-132; zeznania świadka M. C. k. 164-165)

Dnia 18 grudnia 2013 roku między stronami Skarb Państwa – Nadleśnictwo D. oraz (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w L. została zawarta umowa ustanowienia służebności i przesyłu oraz rozliczenie za korzystanie z nieruchomości gruntowych położonych na terenie gminy P. w formie aktu notarialnego. Z treści aktu wynika, iż M. S. działający w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa – Nadleśnictwa D. ustanowił:

- 1) na nieruchomości gruntowej w miejscowości K., gmina P., powiat (...), województwo (...), objętej księgą wieczystą nr (...) urządzoną przez Sąd Rejonowy w Szczytnie IX Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w P., oznaczonej w ewidencji gruntów obrębu (...) K. jako działka nr (...) o obszarze 10,4400 ha – w pasie gruntów o powierzchni 2560 m²;
- 2) na nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości S., gmina P., powiat (...), województwo (...), objętej księgą wieczystą nr (...) urządzoną przez Sąd Rejonowy w Szczytnie IX Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w P., oznaczonej w ewidencji gruntów obrębu (...) S. jako działka nr (...), o obszarze 13,8521 ha – w pasie gruntu o powierzchni 2072 m²;
- 3) na nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości R., gmina P., powiat (...), województwo (...), objętej księgą wieczystą nr (...) urządzoną przez Sąd Rejonowy w Szczytnie IX Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w P., oznaczonej w ewidencji gruntów obrębu (...) R. jako działki numer (...) o obszarze 36,0969 ha i 588/1 o obszarze 12,8160 ha – w pasie gruntu o łącznej powierzchni 1173 m²;
- 4) na nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości P., gmina P., powiat (...), województwo (...), objętej księgą wieczystą nr (...) urządzoną przez Sąd Rejonowy w Szczytnie IX Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w P., oznaczonej w ewidencji gruntów obrębu (...) P. jako działki numer (...) o obszarze 42,3932 ha i 841/1 o obszarze 0,3405 ha o łącznej powierzchni 3400 m²;

odpłatnie, na czas nieoznaczony, służebność przesyłu na rzecz (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w L..

(...) S.A. z siedzibą w L. została zobowiązana do uiszczania na rzecz Nadleśnictwa wynagrodzenia obliczanego corocznie w wysokości odpowiadającej wartości podatków i opłat ponoszonych przez Nadleśnictwo D. od części nieruchomości, z której korzystanie jest ograniczone w związku z obciążeniem tą służebnością, płatnego za każdy rok w terminie do 30 czerwca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności. Ponadto, do ustalonego wynagrodzenia zostanie doliczony podatek od towarów i usług w wysokości obowiązującej w dniu wystawienia faktury VAT, o ile taki obowiązek będzie wynikać.

W przypadku, gdy właściwy organ podatkowy wyda decyzję administracyjną, od której przysługują zwyczajne środki odwoławcze, której skutkiem będzie zwiększenie ponoszonego ciężaru podatkowego, Nadleśnictwo D. zobowiązało się poinformować (...) S.A. z siedzibą w L. o tym niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od daty doręczenia decyzji. W terminie 4 dni (...) S.A. z siedzibą w L. może przekazać Nadleśnictwu D. swoje stanowisko, co do wniesienia środka odwoławczego od decyzji. (...) S.A. jest wiążące dla Nadleśnictwa D.. Koszty postępowania odwoławczego, o ile nie doprowadziło do uchylecia decyzji bądź jej zmiany, w całości lub w części, będzie ponosiła (...) S.A. z siedzibą w L..

Ponoszenie kosztów związanych z postępowaniem odwoławczym nie było kwestionowane przez spółkę. Praktyka w zdecydowanej większości Nadleśnictw polegała na wykorzystaniu środków odwoławczych również w postępowaniu sądowno-administracyjnym. Ostateczna decyzja w każdym przypadku należała do nadleśniczego.

(dowód: poświadczona za zgodność z oryginałem kopia aktu notarialnego wraz z załącznikami k. 39-50; zeznania świadka D. B. k. 162v-163; zeznania świadka L. (...) -163v; zeznania świadka A. K. k. 163v-164; zeznania świadka M. C. k. 164-165)

Burmistrz P. 21 listopada 2018 roku wydał decyzje nr(...)za 2014 rok, (...)za 2015 rok oraz (...)za 2017 rok, w których postanowił określić Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe Nadleśnictwo D. wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości w kwocie po 7 130 złotych za lata 2014, 2015, 2017, łącznie 21 390 złotych.

(dowód: potwierdzone za zgodność z oryginałem decyzje Burmistrza P. k. 51-55 w aktach I C 595/19, k. 44-48, w aktach I C 596/19, k. 47-51 w aktach I C 653/19 upr)

Nadleśnictwo D. wypełniając swoje zobowiązania umowne przekazało poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię decyzji (...) S.A.

(...) S.A. przedstawiła stanowisko, które zobowiązało Nadleśnictwo D. do złożenia odwołania na decyzję Burmistrza P. do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. W dniu 5 grudnia Burmistrz P. odwołał się od decyzji Burmistrza P.. Samorządowe Kolegium Odwoławcze utrzymało w mocy decyzję Burmistrza P..

(dowód: poświadczony za zgodność z oryginałem stanowisko (...) S.A. k. 56-62 w aktach I C 595/19, k. 49-55 w aktach I C 596/19, k. 52-58 w aktach I C 653/19 upr; potwierdzone za zgodność z oryginałem odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego k. 63-72 w aktach I C 595/19, k. 56-65 w aktach I C 596/19, k. 59-68 w aktach I C 653/19 upr; decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego k. 73-77 w aktach I C 595/19, k. 66-70 w aktach I C 596/19, k. 69-77 w aktach I C 653/19 upr)

Pismem z dnia 29 stycznia 2019 roku Nadleśnictwo poinformowało pozwanego o decyzjach wydanych przez SKO w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego podatku od nieruchomości między innymi za lata 2014, 2015, 2017 od gruntów pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi. W informacji tej Nadleśnictwo wskazało, że decyzje zostały utrzymane w mocy i stały się decyzjami ostatecznymi wydanymi przez organ podatkowy oraz wezwało do wyrównania należnego wynagrodzenia.

(dowód: informacja przekazana (...) S.A. przez Nadleśnictwo D. k. 81-2 w aktach I C 595/19, k. 74-75 w aktach I C 596/19, k. 81-82 w aktach I C 653/19 upr)

(...) przedstawiła stanowisko, w którym to wskazała, że strony umowy zobowiązały się do współpracy w zakresie wnoszenia środków odwoławczych i w razie wątpliwości co do prawomocności decyzji podatkowej powinny wyczerpać wszelkie środki odwoławcze, aż do uzyskania prawomocnej decyzji.

Nadleśnictwo ponownie odmówiło wniesienia skargi, wskazując, iż decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego jest ostateczna i nie służą od niej środki odwoławcze.

(dowód: pismo (...) S.A. k. 86-87 w aktach I C 595/19, pisma Nadleśnictwa D. k. 88-90)

(...) S.A. nie opłaciła kwot wynikających ze skorygowanych faktur VAT w związku z decyzjami ostatecznymi.

(okoliczności bezsporne; dowód: zeznania L. D. k. 163)

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać na przepisy zawarte w art. 65 § 1 i 2 k.c. Stanowią one, że oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współzycia społecznego oraz ustalone zwyczaje (§ 1); w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu (§ 2).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęta została w oparciu o art. 65 k.c. tzw. kombinowana metoda wykładni (uchwała Sądu Najwyższego z 29.06.1995, III CZP 66/95, OSNC 1999/12/168; wyrok z 21.11.1997, I CKN 825/97, OSNC 1999/5/81, wyrok z 20.05.2004, II CK 354/03, OSNC 2005/5/91, wyrok z 8.10.2004, V CK 670/03, OSNC 2005/9/162, wyrok z 29.01.2002r., sygn. V CKN 679/00, LEX nr 54342). Metoda ta przyznaje w przypadku oświadczeń woli składanych innej osobie pierwszeństwo temu znaczeniu oświadczenia, które rzeczywiście nadawały mu obie strony w chwili jego złożenia (subiektywny wzorzec wykładni), wyprowadzając pierwszeństwo to z art. 65 § 2 k.c., zgodnie z którym w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron, aniżeli opierać się na ich dosłownym brzmieniu.

Gdy się zaś okaże, że strony nie porozumiały się co do treści złożonego oświadczenia woli, za prawnie wiążące należy uznać jego znaczenie ustalone według obiektywnego wzorca wykładni. Przyczyna powyższego rozstrzygnięcia - potrzeba ochrony adresata - przemawia za tym, aby było to znaczenie, które jest dostępne dla adresata przy założeniu, jak się określa w piśmiennictwie, starannych z jego strony zabiegów interpretacyjnych, tylko bowiem zaufanie adresata do znaczenia będącego wynikiem jego starannych zabiegów interpretacyjnych zasługuje na ochronę. Potwierdza to zawarty w art. 65 § 1 k.c. nakaz tłumaczenia oświadczenia woli tak, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których zostało złożone, zasady współzycia społecznego i ustalone zwyczaje. Ustalając powyższe znaczenie oświadczenia woli wyrażonego za pomocą słów należy wyjść od jego sensu wynikającego z reguł językowych. Trzeba przy tym mieć na względzie jednak nie tylko interpretowany zwrot, ale i jego kontekst, czyli pozostałe elementy wypowiedzi, której jest on składnikiem. W związku z tym nie można przyjąć takiego znaczenia interpretowanego zwrotu, który pozostawałby w sprzeczności z pozostałymi składnikami wypowiedzi, kłóciłoby się to bowiem z założeniem o racjonalnym działaniu uczestników obrotu prawnego, na którym zasada się funkcja oświadczenia woli jako regulatora stosunków cywilnoprawnych (tak: uzasadnienie wyroku SN z 8.10.2004, V CK 670/03, OSNC 2005/9/162).

W przypadku wykładni umów nie należy poprzestawać jedynie na ich treści wyrażonej w dokumencie, ale trzeba również uwzględniać tzw. kontekst sytuacyjny, czyli np. przyczyny zawarcia umowy, jak strony wykonywały umowę oraz jaki był jej cel. Cel umowy to taki stan rzeczy, który ma być zrealizowany w następstwie wykonania uprawnień i obowiązków wynikających z dokonanej czynności prawnej. Należy przyjmować, że strony zawierające umowę działają racjonalnie, a więc przyjmują na siebie tylko takie zobowiązania, które są niezbędne do osiągnięcia ich celów i dążą do uzyskania takich praw, które najlepiej pozwolą te cele zrealizować. W konsekwencji, jeżeli jedna strona miała

określony cel w danej umowie (lub chociażby w zastrzeżeniu danego postanowienia), a druga o tym wiedziała, to cel tej strony będzie rozstrzygający przy wykładni treści tej umowy (postanowienia umownego).

W niniejszej sprawie kluczowym dla rozstrzygnięcia było ustalenie, kiedy – w świetle umowy stron – roszczenie powoda o zapłatę przez pozwaną podwyższonego decyzjami odpowiednich organów podatku staje się wymagalne. W ocenie Sądu postanowienia umowy powinny być interpretowane całościowo, z uwzględnieniem wszystkich kolejnych ustępów tej jednostki. Nie sposób pominąć w procesie wykładni sposobu w jaki umowa była wykonywana przez strony do czasu wystąpienia sporu i w jego trakcie, a także w jaki sposób była wykonywana przez inne Nadleśnictwa, które zawarły z pozwaną identycznie brzmiącą umowę. Pozwana bowiem nie zawierała umów z Nadleśnictwami, które nie zgadzały się na przyjęcie wzorca umowy uzgodnionego w porozumieniu z dnia 14 listopada 2012 roku między (...) S.A., a Regionalnymi Dyrekcjami Lasów Państwowych.

Wysokość płaconego przez pozwaną wynagrodzenia zależała od wysokości podatku płaconego przez powoda. Przyjęty w umowie model współpracy miał wymusić na Skarbie Państwa – jednostce organizacyjnej Lasy Państwowe skarżenie decyzji podatkowych określających wysokość zobowiązania podatkowego, również decyzji ostatecznych, jako przesłanki zapłaty skorygowanego wynagrodzenia – w ten sposób pozwana mogła mieć wpływ na wysokość swego zobowiązania umownego, jako że przenosząc na pozwaną w całości ciężar ekonomiczny ponoszonych zobowiązań podatkowych Nadleśnictwo nie miało żadnego interesu ekonomicznego w składaniu odwołania od decyzji podatkowych. Pozwana Spółka nie ma legitymacji procesowej w omawianym postępowaniu podatkowym. Dlatego też, zapis umowny w § 5 ust. 2 miał zabezpieczyć interesy pozwanej poprzez zobowiązanie Nadleśnictwa D. do składania odwołań od niekorzystnych ekonomicznie decyzji podatkowych.

Biorąc zatem pod uwagę cel analizowanych uregulowań należy przyjąć, że powód w świetle § 5 ust 2 umowy był zobowiązany do wniesienia nie tylko odwołania od decyzji wydanej w postępowaniu administracyjnym w I instancji, ale i skargi od decyzji wydanej w II instancji. Chodzi tu o zapewnienie stronie pozwanej wpływu na kontrolę decyzji administracyjnych, od których zależy wysokość płaconego przez nią wynagrodzenia. Dlatego właśnie w umowie szczegółowo przewidziano uzgodnienia stron co do uznania odwołania lub skargi za nieuzasadnione i dlatego nie można uznać, iż obowiązek nadleśnictwa kwestionowania decyzji ograniczał się tylko do decyzji wydanej w Samorządowym Kolegium Odwoławczym.

Dodać trzeba, że z zgromadzonego materiału dowodowego wynika, iż procedura opisana w § 5 ust 2 była stosowana przez Nadleśnictwo. Z umowy bezspornie wynika, że zgodnym zamiarem stron było powiązanie wysokości płaconego przez pozwaną na rzecz powoda wynagrodzenia z wysokością uiszczanych przez powoda podatków. Już ten cel nakazuje uznać, że – tak jak wskazano to w § 5 ust 3 umowy – podwyższenie uiszczanego wynagrodzenia powinno następować po wydaniu ostatecznej decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego powoda. W przeciwnym razie cel ten byłby zniweczony, umożliwiając powodowi żądanie od pozwanej zapłaty kwot, których ostatecznie sam może nie wydatkować.

Mając na uwadze powyższy wywód wskazać należy, iż zwyczajne środki odwoławcze dotyczą także postępowania sądowo-administracyjnego. Powód nie wywiązał się ze swoich zobowiązań umownych. Dopiero po wykorzystaniu wszelkich środków odwoławczych i uzyskaniu ostatecznej, prawomocnej decyzji w NSA powód mógł skorygować faktury, a następnie żądać zapłaty od pozwanej.

Na marginesie należy zaznaczyć, iż pismo procesowe z całą argumentacją było przygotowywane przez pozwaną, pozostawiając powodowi jedynie obowiązek złożenia odwołania. Z uregulowań zawartych w umowie w § 5 ust 2, wynika, iż pozwana zobowiązała się do pokrywania kosztów postępowania odwoławczego. Zeznań świadków również wynika, że pozwana nigdy nie kwestionowała ponoszenia kosztów związanych z postępowaniem odwoławczym. Bezzasadna jest zatem obawa nadleśniczego Nadleśnictwa D. o odmowę poniesienia wymienionych kosztów przez pozwaną.

Zważywszy, że decyzja ostateczna to taka, od której nie przysługują już zwyczajne środki zaskarżenia w postępowaniu administracyjnym, nie może być wątpliwości, że wolą stron było wykorzystanie pełnego wachlarza środków

kontroli, przewidzianych nie tylko w postępowaniu administracyjnym, ale i sądowo administracyjnym – tylko tak bowiem obowiązek wniesienia od decyzji ostatecznej „zwyczajnych środków odwoławczych”, o których mowa w § 5 ust 2 zachowuje sens. Przy takim rozumieniu, jakie zaprezentowała strona powodowa, zapis § 5 ust 2 staje się nonsensowny, nie ma bowiem „zwyczajnych środków odwoławczych”, rozumianych jako środki wyłącznie w postępowaniu administracyjnym, które można byłoby wnieść od decyzji ostatecznej, a jednak w zapisie tym mowa o decyzji ostatecznej, od której takie środki zostaną wniesione.

Należy uwzględnić charakter ustrojowy i prawny skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w kontekście zapisów umowy odnoszących się do wnoszenia zwyczajnych środków odwoławczych od ostatecznych decyzji administracyjnych. Wobec powyższego Sąd nie mógł uznać, że skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia.

W związku z powyższym Sąd powództwo oddalił uznając je za przedwczesne.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804), w brzmieniu obowiązującym w dacie wytoczenia powództwa, oraz na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W tym przypadku jest to kwota 1 800 złotych w sprawie o wartości przedmiotu sporu 9 621,04 złotych, 3 600 złotych w sprawie o wartości przedmiotu sporu 10 256,16 złotych oraz 1 800 złotych w sprawie o wartości przedmiotu sporu 8 487,20 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz kwota po 17 złotych, łącznie 51 złotych tytułem zwrotu opłaty od udzielonego pełnomocnictwa w każdej ze spraw.